

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM**

ul. Bogumińska 3
44-300 Wodzisław Śląski
tel. 32/456 38 10-12,

www.gov.pl/web/psse-wodzislaw-slaski
e-mail: psse.wodzislawslaski@sanepid.gov.pl

DS.021.1.3.3144.2024

Wodzisław Śląski, dnia 12.08.2024

RADA POWIATU WODZISŁAWSKIEGO

ul. Bogumińska 2
44-300 Wodzisław Śląski
ePUAP: /2415/skrytka

W odpowiedzi na pismo z dnia 28.06.2024 WRZ.0002.4.2024 w/s informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na obszarze Powiatu Wodzisławskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim w załączeniu przesyła ocenę **stanu sanitarno-higienicznego** za okres od 01.01.2024 do 30.06.2024, oraz dla porównania ocenę stanu sanitarno-higienicznego za 2023r.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Wodzisławiu Śląskim
Chuls
mgr Barbara Orzechowska

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a

POWIAT WODZISŁAW ŚLĄSKI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim swym nadzorem obejmuje obszar dwóch powiatów :

a/ powiat wodzisławski (powierzchnia $\approx 287 \text{ km}^2$)

b/ miasto na prawach powiatu Jastrzębie-Zdrój (powierzchnia $\approx 85 \text{ km}^2$).

Nadzorem sanitarnym objętych jest ponad 4600 obiektów z czego :

a) Ponad 2,8 tysiąca obiektów znajduje się w powiecie wodzisławskim

b) Ponad 1,8 tysiąca obiektów znajduje się w powiecie jastrzębskim.

Liczba ludności zamieszkująca oba powiaty to około **244** tysiące osób z czego ponad **155** tysięcy przypada na powiat wodzisławski oraz około **88** tysięcy to mieszkańcy Jastrzębia-Zdroju.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Powyższe zadania realizowane są poprzez nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Ponadto prowadzona jest edukacja zdrowotna i promocja zdrowia.

Zadania realizowane są w oparciu o Ustawę z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r. poz. 338 ze zm.)

Stan higieniczno-sanitarny w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. przedstawiał się następująco:

I. W zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych

W powiecie wodzisławskim odnotowano **3161** zachorowania na choroby zakaźne. Liczba przypadków w poszczególnych jednostkach przedstawiała się następująco:

- | | | |
|--|---|-------|
| • Salmonelloza – zatrucie pokarmowe | - | 20 p. |
| • Bakteryjne zakażenie jelit – Clostridium difficile | - | 77 p. |
| • Bakteryjne zatrucie pokarmowe nieokreślone | - | 1 p. |
| • inne bakteryjne zakażenia jelitowe, nieokreślone | - | 1 p. |
| • Mikobakterioza | - | 0 p. |

• Ostre porażenie wiotkie OPV	- 0 p.
• Lamblioza	- 1 p.
• Wirusowe zakażenie jelit (rotawirusy, norowirusy, adenowirusy nieokreślone)	- 64 p.
• Biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	- 51 p.
• Krztusiec	- 0 p.
• Płonica (szkarlatyna)	- 117 p.
• Róża	- 31 p.
• Choroba meningokokowa	- 0 p.
• Choroby weneryczne (kiła, rzeżączka)	- 10 p.
• Borelioza (choroba z Lyme)	- 197 p.
• Rozpoczęte szczepienie p/wścieklicznie	- 38 p.
• Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (wirusowe, bakteryjne)	- 3 p.
• Ospa wietrzna	- 829 p.
• Różyczka	- 4 p.
• Wirusowe zapalenie wątroby (typu B, C, B+C)	- 4 p.
• AIDS	- 0 p.
• HIV	- 4 p.
• Świnka	- 3 p.
• Gruźlica	- 23 p.
• Listerioza	- 2 p.
• Choroba Creutzfelda – Jacoba	- 0 p.
• Zatrucia dopalaczami	- 27 p.
• Posocznica	- 6 p.
• Gorączka denga	- 1 p.
• Grypa	- 318 p.
• Covid 19	- 1319 p.
• Zakażenia RSV	- 9 p.
• Jersinioza pozajelitowa	- 1 p.

Wzrost zachorowań wystąpił w przypadku: Clostridium difficile, płonicy, ospy wietrznej. Spadek zachorowań odnotowano w Covid-19.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono **524** wywiady z osobami chorymi, podejrzanymi o zachorowanie na chorobę zakaźną, bądź nosicielami. Prowadzono również nadzór nad osobami z Salmonellozą oraz ozdrowieńcami po Salmonelli.

Wywiady dotyczyły:

• Zatruc pokarmowych	- 20 p.
• Denga	- 1 p.
• Boreliozy z Lyme	- 203 p.
• Zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych	- 9 p.
• Pokąsań osób przez zwierzęta	- 133 p.
• Gruźlicy	- 31 p.
• Nadzoru nad ozdrowieńcami Salmonelli	- 21 p.
• Nadzoru nad nosicielami Salmonelli	- 27 p.
• Clostridium difficile	- 47 p.
• Nosicielei HBS, HCV	- 18 p.
• Posocznicy	- 4 p.

- Lambliozy - 4 p.
- Jersiniozy - 1 p.
- Listeriozy - 2 p.
- Streptococcus pneumoniae - 3 p.

Wykonano **21** dezynfekcji w środowisku osób chorych.

W 2023 roku nadzorowane było 38 punktów szczepień. Przeprowadzono 66 kontroli, podczas których zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, prawidłowe przechowywanie i wykorzystanie szczepionek, rzetelne prowadzenie dokumentacji, terminowość sprawozdań oraz stosowanie wymaganych procedur.

Liczba dzieci, rodziców uchylających się od szczepienia dzieci wyniosła 436.

Na terenie powiatu wodzisławskiego znajduje się Poradnia Chorób Zakaźnych gdzie wykonywane są szczepienia przeciwko wściekliznie osób po narażeniu oraz 3 punkty szczepień zagranicznych.

W punkcie szczepień zagranicznych wykonywane są szczepienia osób wyjeżdżających za granicę m.in. p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, żółtej gorączce, wzw typu „A”, durowi brzuszemu.

W 2023 r. odnotowano **11** przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, 10 typu łagodnego oraz 1 odczyn poważny, zgłoszonych przez placówki działające na terenie powiatu wodzisławskiego, po szczepieniu przeciw szczepionkom obowiązkowym u dzieci zgodnie z Kalendarzem Szczepień Ochronnych. Poważny odczyn odnotowano po szczepieniu preparatem szczepionkowym przeciwko HPV Gardasil :

Po 15 minutach po szczepieniu wystąpiło złe samopoczucie, osłabienie, bladość, zlanie potem, zasinienie wokół ust, spadek ciśnienia, bez utraty przytomności. Została podana adrenalina, dexaven oraz sól fizjologiczna. Przed przyjazdem karetki dziecko wróciło do równowagi. Zostało zabrane do szpitala na dobową obserwację.

W 2023 roku kontrolowano pod względem technicznym i sanitarnym podmioty, które wykonują działalność leczniczą. Przeprowadzono 135 kontroli. Wydano 6 decyzji nakazowych i 7 decyzji płatniczych. Stan techniczny placówek służby zdrowia jest dobry.

Zatrucie dopalaczami:

Ilość zgłoszeń podejrzeń zatruc lub zatruc środkami zastępczymi (dopalaczami) wynosiła: w 2015r. – 101p., w 2016r. – 37p., w 2017r. – 32p., 2018r.- 64p., 2019r.- 46p., 2020-4p., 2021-12p., w 2022r. -19p., w 2023r. – 27p.

Ogniska epidemiczne:

W roku 2023 wystąpiły 2 ogniska Klebsiella pneumoniae oraz 1 koronawirusa SARS-CoV-2.

Skargi:

1 bezzasadna dotyczyła uciążliwości związanych z remontem oddziałów w szpitalu.

II. W zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wodzisławiu Śląskim sprawuje nadzór sanitarny nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. W roku bieżącym nadzorem objętych zostało **1379** zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu wodzisławskiego tj. miast Wodzisław Śląski, Pszów, Radlin, Rydułtowy oraz gmin: Godów, Gorzyce, Lubomia, Marklowice, Mszana. Do grupy obiektów nadzorowanych należały:

- 153 zakłady produkcyjne,
- 748 zakładów wprowadzających do obrotu artykuły spożywcze, materiały i wyroby do kontaktu z żywnością,
- 478 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego, w tym małej gastronomii.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono ogółem **1499** kontroli sanitarnych. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli sanitarnych uchybieniami, wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano **175** decyzji terminowych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Najczęściej stwierdzane uchybienia podczas przeprowadzanych kontroli to nadal zły stan techniczny pomieszczeń, wyposażenia, niepełna dokumentacja GHP/GMP/HACCP.

Działalność Sekcji NS/HZZ

Obiekty i kontrole	Rok 2022	Rok 2023
Zakłady produkcyjne	136	153
Zakłady obrotu żywnością	755	748
Zakłady żywienia zbiorowego	445	478
Kontrole	1626	1499
Decyzje nakazujące usunięcie usterek	180	175
Decyzje nieterminowe np. zatwierdzające działalność	402	327
Ilość mandatów	58	61
Kwota mandatów	12200	13350

Pracownicy Sekcji NS/HZZ przeprowadzali poza kontrolami zaplanowanymi lub sprawdzającymi wykonanie decyzji administracyjnych również kontrole sanitarne w związku z zatwierdzeniem zakładów na wniosek przedsiębiorców rozpoczynających działalność, w ramach kontroli interwencyjnych i powiadomień RASFF, sprawdzono treści umieszczane na stronach internetowych, a także w ramach akcji:

- ocena wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży,
- kontynuacja akcji „palenie” – raportowano wdrożenie przepisów dotyczących zakazu palenia tytoniu w placówkach żywnościowo-żywieniowych,
- kontynuacja akcji związanej z występowaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- kontynuacja nadzoru nad jakością i sposobem żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty,

- kontynuacja akcji „żłobki” – sprawdzano czy żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nich dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie,
- akcja dot. sklepów sieci Stokrotka, podczas której zwracano szczególną uwagę na cechy organoleptyczne oferowanego do sprzedaży asortymentu warzyw i owoców oraz na stan sanitarny stoiska,
- akcja dot. niewłaściwych warunków sprzedaży hurtowej owoców miękkich oraz ich niewiadomego pochodzenia,
- akcja „Lato” przeprowadzono kontrole w obiektach żywienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim tj. działających całorocznie, okresowo bądź incydentalnie restauracji, barów, automatów do lodów, małej gastronomii, żywienia w ośrodkach wypoczynkowych, kolonijnych etc., w szczególności na terenach o dużym natężeniu ruchu turystycznego i w popularnych miejscach wypoczynku, dokonano również oceny znakowania oraz warunków przechowywania wód butelkowanych,
- akcja „szpitale” kontrolowano stan sanitarno-techniczny oraz jakość posiłków,
- zadanie „Prowadzenie oceny bezpieczeństwa żywienia w zakładach małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego typu zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego, w tym w sezonie letnim (czerwiec-wrzesień)”,
- akcja „markety” dot. kontroli żywności pochodzącej z krajów Unii Europejskiej oraz krajów trzecich wprowadzanej do obrotu w m.in. super- i hipermarketach.
- akcja „mklik” – pobierano do badań próbki sanitarne zmiotków i wytrzepek z koszyczków w piekarniach.

Realizowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną, Farmaceutyczną oraz przeprowadzono z przedstawicielami WIORIN wspólne kontrole produkcji pierwotnej w ramach porozumienia z dnia 20.01.2015r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska.

Przyjęto 46 interwencji - głównie na obecność szkodników, niewłaściwą jakość zdrowotną żywności, niewłaściwy stan sanitarny zakładu, przeterminowane artykuły spożywcze. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych nałożono 14 mandatów na 3400 PLN. 3 interwencje – przekazano właściwym: PSSE, PLW, ŚWIJHARS. Poza tym, wydano 7 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego. Pobrano do badań laboratoryjnych 364 próbki z zakładów na terenie powiatu wodzisławskiego, z których zdyskwalifikowano 90.

Ogółem wydano **327** decyzji nieterminowych, głównie zatwierdzających zakłady. Za stwierdzone uchybienia natury sanitarnej osoby odpowiedzialne zostały ukarane **61** mandatami karnymi na łączną kwotę 13 350 PLN. Najczęściej karano, podobnie jak w latach ubiegłych za: brak bieżącej czystości i porządku, sprzedaż artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/minimalnej trwałości, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych.

W porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłego ogólna liczba oraz struktura zakładów znajdujących się pod nadzorem niewiele się zmieniła. Nastąpiło minimalne przesunięcie w kierunku zakładów produkcyjnych i żywienia zbiorowego z ubywających zakładów obrotu. Ze względu na przybliżoną ilość kontroli, decyzji, mandatów można uznać,

że stan sanitarny zakładów utrzymuje się na podobnym poziomie.

III. W zakresie nadzoru nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy kontrolowali zakłady pracy, zatrudniające pracowników na umowę o pracę. Nadzorem objęto zakłady należące do różnych grup Polskiej Klasyfikacji Działalności tj.:

- spółki współpracujące z kopalniami na terenach kopalń i poza nimi,
- zakłady blacharskie i mechaniki pojazdowej,
- piekarnie i cukiernie,
- szpital,
- zakłady gospodarki komunalnej,
- placówki edukacyjne,
- sklepy spożywcze i przemysłowe,
- hurtownie chemii i kosmetyków,
- firmy transportowe,
- firmy budowlane,
- zakłady fryzjerskie i kosmetyczne,
- zakłady diagnostyki samochodowej,
- laboratorium analityczne,
- laboratorium pomiarowo-badawcze,
- biblioteki,
- urzędy administracji publicznej,
- ośrodki sportu i rekreacji.

Przeprowadzono ogółem 256 kontroli, wydano 47 decyzji merytorycznych, oraz 37 decyzji płatniczych za kontrole kwestionowane.

Decyzje merytoryczne dotyczyły nakazu:

- odnowienia powłok malarskich w pomieszczeniach pracy oraz pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- przeprowadzenia badań i pomiarów środowiskowych na stanowiskach pracy,
- założenia lub uzupełnienia kart i rejestrów wyników badań środowiskowych
- zaopatrzenia w karty charakterystyki stosowanych niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych,
- założenia rejestrów prac i rejestrów pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne gr. 3, opracowanie procedur, uwzględnienie w ocenie ryzyka zawodowego narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne,
- założenia rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekazywanie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych rakotwórczych lub mutagennych,
- zapewnienia sprawnie funkcjonującego systemu pierwszej pomocy.

Poniżej przedstawiono zestawienie danych za lata 2022/2023:

Rok	2022	2023
Kontrole	225	256
Decyzje merytoryczne	44	47
Decyzje płatnicze	36	37

Tematami wiodącymi na rok 2022/23 były:

Nadzór nad produktami kosmetycznymi w zakresie zgodności oznakowania opakowania jednostkowego produktu oraz składu. Przeprowadzone kontrole tematyczne nie wykazały nieprawidłowości.

Ocena narażenia zawodowego w zakładach zajmujących się pracami związanymi z usuwaniem azbestu. Do siedziby PPIS w Wodzisławiu Śląskim w 2023r. wpłynęły zgłoszenia prac związanych z usuwaniem azbestu na terenie powiatu wodzisławskiego dotyczące pojedynczych, niewielkich elementów usuwanych na budynkach gospodarczych.

Do siedziby Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śląskim wpłynęły 3 interwencje, dotyczące złych warunków higieniczno – sanitarnych w zakładach pracy, na nieprawidłowości przy wykonywaniu prac malarskich na stanowiskach pracy oraz nieprawidłowe warunki przy wykonywaniu usług z użyciem lasera. Skargi okazały się bezzasadne.

W ramach prowadzonego nadzoru pracownicy sekcji Higieny Pracy kontrolowali czy na terenie obiektów wywieszone są znaki informujące o zakazie palenia oraz czy zakaz ten jest przestrzegany.

Przeprowadzono 3 wizytacje w sklepach, gdzie istniało podejrzenie o wprowadzanie do obrotu produktów na bazie konopi zawierających w swoim składzie substancje THC-P oraz HHC-P. Wizytacje nie wykazały w obrocie produktów zawierających niedozwolone w/w substancje.

W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych przeprowadzono 12 wizytacji domniemanych punktów sprzedaży. Nie ujawniono wprowadzania do obrotu dopalaczy.

W poniższej tabeli przedstawiono dane statystyczne za rok 2022 oraz 2023 dotyczące **chorób zawodowych** w powiecie wodzisławskim:

Rok	2022	2023
Wydane decyzje stwierdzające	15	16
Wydane decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	7	7
Sporządzone oceny narażenia zawodowego	53	51
Inne decyzje	2	2

Ze względu na zatrudnienie mieszkańców powiatu w górnictwie postępowania administracyjne dotyczyły głównie jednostek chorobowych: pylice płuc oraz choroby narządu słuchu (obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem).

IV. W zakresie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania.

W 2023r. pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili 248 kontroli sanitarnych w tym 28 w ramach nadzoru nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W trakcie kontroli sanitarnych uwagę zwracano na:

- stan sanitarno-techniczny budynków i pomieszczeń placówek oświatowych,
- stan techniczny i standardy dostępności do urządzeń sanitarnych,
- zapewnienie bieżącej ciepłej i zimnej wody w sanitariatach uczniowskich,
- prawidłowe wyposażenie sanitariatów w środki higieny osobistej,
- zapewnienie prawidłowych warunków do higieny jamy ustnej w przedszkolach,
- zapewnienie prawidłowej temperatury w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży,
- zapewnienie możliwości pozostawienia w placówkach przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych,
- przestrzeganie przepisów w zakresie stosowania i przechowywania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych,
- ergonomiczne stanowisko pracy ucznia,
- właściwe sporządzanie rozkładów zajęć lekcyjnych oraz czas trwania przerw międzylekcyjnych,
- warunki higieniczne w pracowniach komputerowych,
- właściwą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- bezpieczne użytkowanie sprzętu i urządzeń sportowych w salach i na boiskach szkolnych,
- prowadzenie dożywiania w szkołach, podawanie napojów,
- funkcjonowanie sklepików szkolnych oraz automatów z żywnością zgodnie z przepisami,
- dostęp do wody pitnej w szkołach,
- opiekę medyczną i stan gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach,
- ogrodzenie terenu placu zabaw, czystość i wymianę piasku, stan techniczny oraz zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi,
- posiadanie przez żłobki i przedszkola oczyszczaczy powietrza,
- stosowanie całkowitego zakazu palenia w placówkach oświatowych.

W 2023r. wydano 8 decyzji administracyjnych, oraz 3 decyzje zmieniające termin wykonania nakazów, które dotyczyły złego stanu technicznego budynków oraz terenów zewnętrznych.

Ponadto przeprowadzano 4 kontrole interwencyjne, które dotyczyły:

- złych warunków higieniczno- sanitarnych w sanitariatach szkolnych,
- obecności gryzonia w szkole,
- niskiej temperatury w przedszkolu,
- wszawicy w szkole.

W wyniku kontroli sanitariatów stwierdzono, że placówki zapewniają bieżącą ciepłą i zimną wodę, środki higieny osobistej (mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe) oraz kosze na odpady. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych są zachowane.

W skontrolowanych pracowniach w szkołach nie stwierdzono uchybień, w widocznych miejscach znajdują się regulaminy bhp oraz apteczki.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że wszystkie placówki zapewniają opiekę pielęgniarską.

Systematycznie przeprowadzane są kontrole placów zabaw w przedszkolach. Szczególną uwagę zwraca się na czystość piasku, stan techniczny oraz zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi.

Wszystkie placówki zapewniają uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych - w klasach na wyznaczonych półkach lub w szafkach uczniowskich.

W 2023r. na terenie powiatu wodzisławskiego zorganizowano wypoczynek w miejscu zamieszkania wzorem lat ubiegłych zorganizowany był w formie półkolonii w szkołach, obozów sportowych w obiektach sezonowych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień higieniczno-sanitarnych oraz technicznych. W ogólnej ocenie wypoczynek przebiegał bez większych zastrzeżeń.

W 2023r. w szkołach podstawowych przeprowadzono pomiary dotyczące obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych przeprowadzono w 18 oddziałach 4 placówek szkolnych, w których badaniom poddano 309 uczniów.

Zgodnie z arkuszem badań w tym zakresie stwierdzono, że:

- w 18 oddziałach 4 szkół waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia wyniosła u 110 uczniów (36 %),
- w 18 oddziałach 4 szkół waga tornistra szkolnego w zakresie 10-15% masy ciała ucznia wyniosła u 132 uczniów (42%)
- w 15 oddziałach 5 szkół waga tornistra szkolnego w zakresie większym niż 15% masy ciała ucznia wyniosła u 67 uczniów (22%).

W wyniku stwierdzonych uchybień w powyższym zakresie dyrektorów placówek zobowiązano do wdrożenia działań naprawczych, w tym przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

W roku 2023 pracownicy Oddziału Badań i Pomiarów na Stanowiskach Pracy w Dziale Laboratoryjnym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach, prowadzili pomiary natężenia oświetlenia w Szkole Podstawowej nr 1 w Pszowie: w salach lekcyjnych, na sali gimnastycznej, innych pomieszczeniach dydaktycznych, oraz traktach komunikacyjnych szkoły. Ogółem skontrolowano 43 pomieszczenia z czego w 37 (tj. 83%), stwierdzono oświetlenie niezgodne z normą.

Prawidłowe oświetlenie sal lekcyjnych jest bardzo ważnym elementem ułatwiającym wykonywanie pracy, zmniejsza zmęczenie, zapobiega przedwczesnemu pogorszeniu się wzroku, wpływa na samopoczucie, ma także bezpośredni wpływ na zdrowie. Odpowiednio

dobrane parametry opraw oświetleniowych światła sztucznego (natężenie oraz równomierność) tworzą warunki umożliwiające sprawne widzenie oraz motywujące do pracy. Podczas kontroli pracownicy Powiatowej Stacji zachęcają do przeprowadzania pomiarów natężenia oświetlenia a co za tym idzie wymiany na oświetlenie o właściwych parametrach zgodnych z PN.

V. W zakresie higieny środowiska oraz utrzymania należytego stanu higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

A Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej:

Ogółem: przeprowadzono 318 kontroli w zakresie przestrzegania warunków sanitarno-higienicznych, wydano 31 nakazujących decyzji administracyjnych, 11 decyzji prolongujących termin wykonania, 36 decyzji płatniczych, nałożono 8 mandatów karnych

Skontrolowano 283 obiekty: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, solaria, fitness kluby/siłownie, zakłady opieki zdrowotnej (Wojewódzki Szpital Chorób Płuc, Szpital Powiatowy, przychodnie lekarskie, laboratoria medyczne, zakład opiekuńczo-leczniczy WOŁO i zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy), Domy Pomocy Społecznej, Domy Seniora, hotele i obiekty hotelarskie, ośrodki wypoczynkowe sezonowe, tereny rekreacyjno-sportowe i plaże przy kąpieliskach i basenie otwartym, pływalnie kryte, obiekty sportowe i kulturalne, hale zabaw, place zabaw dla dzieci z piaskownicami, toalety publiczne i ogólnodostępne przy obiektach handlowych, dworce PKS i przystanki autobusowe, dworzec PKP i stacje kolejowe, stacje paliw, ośrodki wsparcia dla osób niepełnosprawnych, schroniska dla osób bezdomnych, cmentarze, targowisko miejskie, Powiatową Komisję Lekarską, pralnię, parking przy A1 (MOP) środki transportu publicznego oraz do przewozu chorych, zakłady pogrzebowe, oraz środki transportu do przewozu zmarłych.

Skontrolowane zakłady w większości utrzymane były w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym i technicznym; W części obiektów stwierdzono jednak nieprawidłowości, wszczęto postępowanie administracyjne; wydano decyzje oraz nałożono mandaty, które dotyczyły:

- szpitali (2) - uzupełnienia ubytków powierzchni ceramicznej w części posadzek, usunięcia przyczyn zawilgocenia, odnowienia powierzchni ścian (w pomieszczeniach magazynowania, transportu bielizny, w ciągach komunikacyjnych), zapewnienia bieżącej wody zimnej i ciepłej w pomieszczeniu magazynowania odpadów medycznych przy umywalce do mycia rąk, zapewnienia pojemników wyłożonych workiem foliowym określonego koloru do gromadzenia odpadów na odpady medyczne niezakaźne o kodzie 180104 w salach chorych,

zakładu opiekuńczo-leczniczego: - usunięcia przyczyn zawilgocenia i odnowienia ścian i sufitów (łazienki, korytarze, magazyn bielizny czystej, składzik porządkowy), uzupełnienia ubytków glazury i odnowienia powierzchni drzwi w łazienkach dla pacjentów; zapewnienia zmywalnej powierzchni kozetek w gabinetach zabiegowych; odnowienia powierzchni drzwi i ościeży do sal z zapewnieniem zmywalności oraz zapewnienia zmywalności innych elementów (meble, wyposażenie);

- przychodni lekarskich (3) - odnowienia powierzchni ścian (w gabinetach lekarskich, poczekalniach dla pacjentów, korytarzu, klatce schodowej), zapewnienia zmywalnych powierzchni ścian i podłóg oraz bieżącej zimnej i ciepłej wody w miejscu wstępnego magazynowania odpadów medycznych, wydzielonego miejsca do dekontaminacji pojemników na odpady o ścianach i podłodze zmywalnych z dostępem do bieżącej zimnej i ciepłej wody i z odprowadzeniem do kanalizacji i z wentylacją, zmywalnych powierzchni

foteli w gabinetach zabiegowych, sprawnego podajnika na ręczniki jednorazowe w toalecie ogólnodostępnej; zapewnienia w sposób selektywny wstępnego magazynowania odpadów medycznych o kodzie 180104 w przystosowanym do tego celu pomieszczeniu przeznaczonym do magazynowania odpadów medycznych, przekazywania tych odpadów do utylizacji upoważnionej firmie zgodnie z zawartą umową, BDO oraz kartami przekazania odpadów, prawidłowego oznakowania pojemników na odpady niebezpieczne 180103, zapewnienia bieżącej ciepłej wody przy umywalkach w toaletach, w pomieszczeniu brudownika i zaplecza socjalnego oraz segregacji odzieży wierzchniej i roboczej personelu;

- salonu „beauty” (kosmetyka, solarium) – odnowienia powierzchni ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach solarium; zapewnienia powierzchni zmywalnej kanapy i fotela w poczekalni dla klientów, uzupełnienia ubytków ceramicznych w schodkach w ciągu komunikacyjnym;

- obiektów hotelarskich (2): wyczyszczenia zabrudzonych wykładzin dywanowych w korytarzach, w tym w połączeniach pomiędzy podłogą a ścianą; odnowienia powierzchni ścian i sufitów (usunięcia przyczyn zawilgocenia) w pokojach, klatce schodowej, korytarzach, w łazienkach i w magazynach bielizny; uszczelnienia brodzika w kabinie prysznicowej; odnowienia powierzchni z zapewnieniem zmywalności paneli podłogowych i drzwi w części pokoi;

- obiektów sportowych i fitness (7): odnowienia powierzchni ścian, sufitów, usunięcia przyczyn zawilgocenia (w pomieszczeniu ćwiczeń, szatni dla zawodników i sędziego z toaletą, w toalecie ogólnodostępnej, gabinecie masażu dla zawodników, pokoju sędziowskim, w aneksie kuchennym, świetlicy, biurze, korytarzu), uzupełnienia ubytków w posadzce (szatnie, korytarz), wyczyszczenia zabrudzonych elementów wentylacji, zapewnienia powierzchni zmywalnej (grzejników w łazienkach, armatury w kabinach natryskowych, futryn drzwi) oraz zmywalnych powierzchni ławek w szatni, zapewnienia podajników na środki higieniczne przy umywalkach oraz na papier toaletowy w WC, usunięcia zanieczyszczeń powstałych wskutek spływającej wody deszczowej do pomieszczeń i wyczyszczenia posadzek we wszystkich szatniach, wymiany skorodowanych baterii przy części umywalk;

- ośrodka kultury - odnowienia powierzchni ścian i sufitów, usunięcia przyczyn zawilgocenia (garderoby, toalety, klatka schodowa, korytarz, magazyn sprzętu), uzupełnienia ubytków płytek ceramicznych w części filara i na schodach wejściowych;

- pływalni krytej: uzupełnienia ubytków w suficie podwieszanym nad niecką basenu rekreacyjnego, odnowienia powierzchni części sufitów i ścian (szatnie, korytarze);

- schronisk dla bezdomnych (2) - usunięcia przyczyn zawilgocenia i odnowienia powierzchni ścian i sufitów (klatka schodowa, korytarz, sanitariaty, pokoje, kuchnia, magazyn), zapewnienia sprawnych urządzeń sanitarnych w WC i zmywalności powierzchni (szafki, futryny drzwiowe);

- ustępu ogólnodostępnego przy galerii handlowej – zapewnienia możliwości korzystania ze wszystkich urządzeń (część nieczynna wskutek awarii);

- targowiska miejskiego - odnowienia powierzchni ścian i sufitów w toaletach dla klientów i sprzedawców (w kabinach i w przedsiionkach prowadzących do toalet)

- salek zabaw dla dzieci - odnowienia powierzchni ścian i sufitów (strefa zabaw, salki urodzinowe, szatnia) oraz zapewnienia higienicznych koszy na śmieci;

- pralni (bielizny m.in. z obiektów hotelarskich) - usunięcia przyczyn zawilgocenia ścian oraz odnowienia ich powierzchni z zapewnieniem zmywalności w pomieszczeniu segregacji bielizny brudnej oraz w pomieszczeniu z pralnicami, zapewnienia zmywalnych połączeń podłogi ze ścianą oraz zainstalowania kratki wentylacyjnych - we wszystkich pomieszczeniach pralni;

- placów zabaw z piaskownicami (3) - zabezpieczenia piaskownic przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi poprzez ogrodzenie i pokrywy, odnowienia zniszczonych powierzchni elementów drewnianych (ławek, siedzisk urządzeń zabawowych i obrzeży piaskownic); odnowienia powierzchni koszy na odpady komunalne i zapewnienia powierzchni zmywalnej; odnowienia zniszczonych elementów maty w trampolinie oraz powierzchni metalowych elementów huśtawki;
- przystanków autobusowych – odnowienia: zniszczonych elementów drewnianych ławek pod wiatą, powierzchni kosza metalowego, zniszczonych ścianek wiat betonowych oraz uzupełnienia brakującej szklanej ścianki w wiacie;
- domu pomocy społecznej - podjęcia działań naprawczych w związku ze stwierdzeniem bakterii z gr. Legionelli w instalacji ciepłej wody.

Większość zaleceń decyzji zostało wykonanych.

Nałożono 7 mandatów karnych dot.:

- zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego w Radlinie – nieprawidłowej gospodarki odpadami medycznymi o kodzie 180104 (traktowane jako komunalne)
- zakładów fryzjerskich - braku prawidłowej dezynfekcji narzędzi i nieprawidłowe przechowywanie narzędzi fryzjerskich
- toalet ogólnodostępnych w sklepach wielkopowierzchniowych (2) – złego bieżącego stanu sanitarno-porządkowego, brak środków higienicznych
- księgarni - złego bieżącego stanu sanitarno-porządkowego w pomieszczeniach, braku środków higienicznych i czystości,
- centrum gastroenterologii, przychodnia lekarska(2) -- nieprawidłowej gospodarki odpadami medycznymi.

Wszystkie zalecenia doraźne, po mandatach zostały wykonane.

Poza tym, na wniosek stron rozpatrzono interwencje dotyczące m.in.:

obiektów użyteczności publicznej : - przecieków z sufitu w sanitariatach w siłowni – w wyniku kontroli stwierdzono liczne zawilgocenia sufitu, wydano stosowną decyzję nakazową, zabezpieczono doraźnie sufit do czasu przeprowadzenia remontu dachu;

- zawilgocenia ścian w salonie fryzjerskim – w trakcie kontroli obiektu stwierdzono, że obiekt jest w trakcie odnawiania ścian – prace zostały zakończone;

- złego stanu sanitarno-higienicznego toalet przy supermarkecie – w trakcie kontroli stwierdzono – zły bieżący stan sanitarny toalet (uciążliwy zapach, brak skutecznej dezynfekcji, w części kabin brak papieru toaletowego w podajnikach, brudne urządzenia sanitarne, brudne połączenia ścian z posadzką, zanieczyszczone anemostaty), nałożono mandat karny, wydano zalecenia doraźne –wykonane;

- złego stanu sanitarno-porządkowego w księgarni - w wyniku kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości (brudno, zalegające śmieci, brak dostępu do umywalki, brudne urządzenia sanitarne, brak środków higienicznych do mycia i dezynfekcji), nałożono mandat, wydano zalecenia doraźne, które zostały wykonane;

- nieprawidłowego stanu sanitarno-porządkowego i nieprawidłowej gospodarki odpadami, niehigienicznego prania bielizny, nieudostępnienia toalet rodzinom pacjentów w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym – w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi niezakaźnymi, nałożono mandat i wydano zalecenie – inne zarzuty się nie potwierdziły, zalecenia zostały wykonane, odpady przekazywane do utylizacji zgodnie z umową.

- złych warunków sanitarno- porządkowych wspólnych łazienek w obiekcie z pokojami noclegowymi na wynajem - przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości, pouczono o konieczności zapewnienia podstawowych środków czystości dla lokatorów i sprecyzowaniu zadań dot. utrzymywania czystości w umowie najmu;

- budynków mieszkalnych :

- awarii instalacji kanalizacyjnej w budynku wielorodzinnym - w trakcie kontroli budynku, stwierdzono przecieki i zawilgocenia w toaletach mieszkań w pionie awarii, trwały prace, brak było uciążliwego zapachu, wystąpienie do zarządcy o dokonanie szybkiej i skutecznej wymiany instalacji, co wykonano;

- robactwa w budynku wskutek zbierania śmieci, dokarmiania gołębi, zasiedlenie się gołębi na balkonie – w trakcie kontroli potwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny i porządkowy, w tym robactwo, ukarano lokatora mandatem i pouczono o konieczności utrzymywania bieżącej czystości i porządku w mieszkaniu; wystąpienia: do lokatora, do SM o nadzór i przeprowadzenie akcji dezynsekcji w budynku i zakaz dokarmiania gołębi, do OPS – o zorganizowanie pomocy przy sprzątaniu -podjęto działania;

- gromadzenia odpadów w lokalu mieszkalnym, uciążliwy lokator – w wyniku kontroli – stwierdzono, że odpady zostały z mieszkania usunięte, ustalono doczyszczenie powierzchni po usuniętych odpadach i dezynsekcję, wystąpienia do lokatorki, zarządcy budynku i OPS;

- uciążliwości chorych psów(odór) na klatce schodowej z mieszkania w bloku mieszkalnym – w trakcie kontroli stwierdzono charakterystyczny zapach, w mieszkaniu dość intensywny, pojedyncze kałuże moczu psów na podłodze, psy szczepione, zdrowe (PIW), pouczono lokatorkę na miejscu o konieczności bieżącego sprzątania, ustalono z OPS pomoc przy sprzątaniu, wystąpienie do lokatorki;

- uciążliwości na posesji – rozlanych ścieków na posesji wskutek niedrożnej studzienki instalacyjnej – interwencja telefoniczna do PWIK – usunięto awarię, teren wyczyszczony;

- niehigienicznego wykonywania usług:

- niehigienicznego wykonywania usług stylizacji paznokci w domu - Nie stwierdzono oznak prowadzenia działalności

- uciążliwości hałasu w budynkach mieszkalnych:

- uciążliwość hałasu od urządzeń wentylacyjnych ze sklepu – w trakcie wizji lokalnej przeprowadzono orientacyjne pomiary hałasu, wystąpienie do właściciela o podjęcie działań obniżających poziom hałasu, w wyniku kontroli z udziałem zainteresowanych stwierdzono, że podjęto skuteczne działania.

Podsumowując, stan sanitarny powiatu wodzisławskiego w zakresie higieny komunalnej, za rok 2023, poza ww. nieprawidłowościami nie budził większych zastrzeżeń.

A. NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY W ZAKRESIE WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI, KĄPIELISK, MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI ORAZ PŁYWALNI

W roku 2023 nadzorowano jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jakość wody w basenach kąpielowych krytych i odkrytych, jakość wody ciepłej w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, obiektach typu DPS oraz budynkach zamieszkania zbiorowego (m.in.: hostele, domy noclegowe). Prowadzono również nadzór nad jakością wody w kąpielisku i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

1. Zaopatrzenie w wodę do spożycia

Powiat wodzisławski – łącznie w 2023 roku w ramach monitoringu jakości wody na nadzorowanym terenie pobrano **403** próbki wody, z czego **119** próbek pobrano w ramach

bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast **284** próbki pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

1.1. Miasta: Wodzisław Śląski, Rydułtowy, Pszów, Radlin

Miasta w powiecie wodzisławskim, jak w roku ubiegłym, zaopatrywane były w wodę do picia głównie z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. z siedzibą przy ul. Wojewódzkiej 19 w Katowicach (głównego producenta i dystrybutora hurtowego wody wodociągowej), a rozprowadzaną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Wodzisław Śląski, „Wodociągi – Esox” Sp. z o.o. Radlin, Ciepłownię Rydułtowy Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Rybniku oraz Spółkę Wodociągową w Turzy Śl.

Powiat wodzisławski zaopatrywany jest głównie ze zbiorników Oddziału Sieci Magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Pszowie (woda jest transportowana z Oddziału Sieci Magistralnej w Mikołowie, który zasilany jest w wodę pochodzącą z Zakładu Uzdatniania Wody w Goczałkowicach, Zakładu Uzdatniania Wody w Dzieńkowicach i Stacji Uzdatniania Wody Czaniec).

Ponadto wyżej wymienione miasta zasilane są jeszcze z 2 innych wodociągów:

- a) „Lasy Popielowskie” Radlin (ujęcia głębinowe zlokalizowane przy ul. Wantuły),
- b) „Rydułtowy” (ujęcie w Rydułtowach przy ul. Leona 8).

Łącznie w 2023 roku na wyżej wymienionym terenie pobrano **237** próbek wody, z czego **58** próbek pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast **179** próbek pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń. Jednakże w miesiącach letnich odnotowano przekroczenia trichlorometanu (chloroformu) w próbkach pobranych w kilku studzienkach wodomierzowych (wartości wyższe od zdefiniowanych w kranie u konsumenta) oraz 2 razy w punkcie zgodności w Wodzisławiu Śląskim, Rydułtowach i Pszowie. Zanieczyszczenie spowodowane było uruchomieniem dodatkowych punktów dochlorowania wody w celu minimalizacji ryzyka wystąpienia wtórnego zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody w sieci magistralnej oraz sieci rozdzielczej. Spółka na bieżąco analizowała wyniki badań, na podstawie których korygowano dawki dozowania dezynfektanta celem minimalizacji stężenia ubocznych produktów dezynfekcji oraz podejmowała decyzje dotyczące przeprowadzenia dodatkowych kontroli jakości wody w punktach, w których stwierdzono występowanie przekroczeń wartości parametrycznej chloroformu.

Zagrożenie dla zdrowia spowodowane obecnością ubocznych produktów dezynfekcji jest małe (przy właściwie prowadzonym procesie uzdatniania) w porównaniu z zagrożeniem wynikającym z niewystarczającej dezynfekcji. Dlatego też nie zalecano osłabienia dezynfekcji w celu obniżenia powstawania jej ubocznych produktów. Zgodnie z wytycznymi WHO dotyczącymi jakości wody do picia wartość przekroczenia chloroformu nie stwarzała ryzyka dla zdrowia konsumentów.

Ponadto stwierdzono również jednokrotnie przekroczoną ilość żelaza w studzience wodomierzowej GPW na terenie Wodzisławia Śląskiego. Wg ekspertów żelazo występujące w wodzie w wartościach ponadnormatywnych (nie przekraczające wartości 2 mg/l) należy uznać za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia dlatego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz na podstawie przedstawionych sprawozdań z badań wodę na wyżej wymienionym terenie oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

1.2. Gminy: *Gorzyce, Marklowice*

Przeważający obszar wyżej wymienionych gmin zaopatrywany był w wodę do picia pochodzącą głównie z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A., a rozprowadzaną za pośrednictwem Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wodzisławiu Śląskim.

Dodatkowo teren ten jest zasilany przez 2 wodociągi:

- a) „Turza” (Spółka Wodociągowa w Turzy Śląskiej) – woda z własnych ujęć głębinowych mieszana z wodą z sieci Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wodzisławiu Śląskim,
- b) „Lasy Popielowskie” („Wodociągi – Esox” Sp. z o.o.) – woda z własnych ujęć głębinowych zlokalizowanych przy ul. Wantuły w Radlinie mieszana z wodą z sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A.

Łącznie w 2023 roku na wyżej wymienionym terenie pobrano **56** próbek wody, z czego **24** próbki pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast **32** próbki pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Jakość wody nie budziła zastrzeżeń za wyjątkiem jednorazowego stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnej wartości niklu w Turzy Śląskiej w wodzie dostarczanej przez Spółkę Wodociągową w Turzy Śląskiej. Dwukrotne badania kontrolne wykazały już wartość parametryczną niklu zgodną z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Podwyższone stężenia niklu w wodzie mogą być spowodowane jego przenikaniem z armatury wodociągowej lub pochodzić z naturalnych odkładów. Nikiel może kumulować się w rurach podczas małych rozbiórów wody, np. w nocy, natomiast najczęściej obserwowanym skutkiem zdrowotnym narażenia na nikiel są reakcje alergiczne. Według ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia stężenie niklu w wodzie do picia nie przekraczające 0,07 mg/l należy uznać za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia.

Ponadto w Rogowie stwierdzono ponadnormatywną ilość żelaza oraz podwyższoną ogólną liczbę bakterii w 22°C. Wg ekspertów żelazo występujące w wodzie w wartościach ponadnormatywnych (nie przekraczające wartości 2 mg/l) należy uznać za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia dlatego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi. Natomiast podwyższona obecność ogólnej liczby mikroorganizmów sygnalizuje warunki sprzyjające narastaniu mikroflory w tym stagnację wody.

Przeprowadzone przez PWiK działania pozwoliły stwierdzić, iż problem dotyczy końcówki sieci na przyłączy wodociągowym (zły stan techniczny i sanitarny systemu). Ostatecznie przyłączy to zostało wymienione, a badania kontrolne nie wykazały już zanieczyszczenia.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz na podstawie przedstawionych sprawozdań z badań wodę na wyżej wymienionym terenie oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

1.3. Gminy: *Godów, Mszana*

Dostawę wody na tym terenie realizowało Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim. Na przeważającym obszarze woda docierająca do odbiorców zakupiona była od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A., natomiast sołectwo Gogołowa oraz część Gołkowic i Skrbeńsko zasilane były wodą zakupioną od Jastrzębskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji S.A. Jastrzębie – Zdrój. Jakość wody w przedmiotowych gminach badano **96** razy, z czego **29** próbek pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast **67** próbek pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń.

W miesiącach letnich w systemie dystrybucji na terenie gminy Mszana wykryto obecność pojedynczych bakterii grupy coli (przy jednoczesnym braku obecności E.Coli i enterokoków). W związku z tym Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim w ramach kontroli wewnętrznej wraz Inspekcją Sanitarną w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadziło szereg badań kontrolnych na sieci wodociągowej w tym rejonie. Wyniki wykazały, że skażenie dotyczy jednej studzienki zakupowej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów. Ponadto wskazano na konieczność podjęcia działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody (w tym wprowadzenia punktów dochlorowania) oraz przeprowadzenia przeglądu instalacji systemu dystrybucji wody wraz z płukaniem sieci w miejscach gdzie może następować stagnacja wody lub występowanie osadów. Przeprowadzone na szeroką skalę działania naprawcze przyniosły oczekiwany skutek i badania kontrolne nie wykazały już obecności bakterii grupy coli.

Obecność bakterii grupy coli (przy jednoczesnym wykluczeniu obecności E.Coli oraz enterokoków) nie wskazuje na zanieczyszczenie kałowe wody, ale ich obecność może świadczyć o zanieczyszczeniu wtórnym, do którego może dochodzić w wyniku awarii lub modernizacji sieci, stagnacji wody, odrywania się biofilmu/osadów lub przepływów wstecznych/. Obecność bakterii grupy coli zawsze skutkuje podjęciem działań korygujących w celu utrzymania odpowiedniej jakości bakteriologicznej wody.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz na podstawie wszystkich uzyskanych sprawozdań z badań wodę na wyżej wymienionym terenie oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

1.4. Gmina Lubomia

Teren gminy Lubomia zaopatrywany jest w wodę do spożycia pochodzącą z ujęć głębinowych zlokalizowanych na terenie Raciborza, rozprowadzaną przez Zakład Wodociągowo - Kanalizacyjny w Lubomi, który realizuje dostawę wody na terenie całej gminy zgodnie z obowiązującą ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. W ramach monitoringu Inspekcja Sanitarna wykonała 8 badań jakości wody, a przedsiębiorstwo wodociągowe – 6 badań. Jakość wody nie budziła zastrzeżeń.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wodę oceniono jako nadającą się do spożycia przez ludzi.

2. Nadzór nad jakością wody basenowej.

Na terenie powiatu wodzisławskiego nadzorem objęte były: pływalnia kryta przy Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim, kryta pływalnia „MANTA” w Wodzisławiu Śląskim, Pływalnia Kryta w Radlinie, kryta pływalnia w Połomi, pływalnia GOTSiR „NAUTICA” w Gorzycach oraz ekobasen „Gosław” w Wodzisławiu Śląskim. Po analizie wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez zarządzających, jak również wyników badań wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śląskim stwierdzono, że eksploatacja pływalni działających na terenie powiatu wodzisławskiego była prowadzona w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób z nich korzystających (choć stwierdzano w nich okresowo przekroczenia fizykochemiczne – chlor wolny i związany, potencjał redox, mętność, chloroform, pH, utlenialność). W zakresie mikrobiologicznym sporadycznie stwierdzano przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 36±2 °C po 48h (pływalnia kryta „MANTA”, Pływalnia Kryta w Radlinie, kryta pływalnia w Połomi, pływalnia kryta przy Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim) oraz incydentalne przekroczenia ilości bakterii z rodzaju *Legionella* sp. (Pływalnia Kryta w Radlinie), bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (pływalnia kryta przy Zespole Szkół Technicznych oraz ekobasen „Gosław” w Wodzisławiu Śląskim), a także bakterii *Escherichia coli* (ekobasen „Gosław” w Wodzisławiu Śląskim).

Największe problemy eksploatacyjne stwierdzono ponownie na Pływalni Krytej w Radlinie. Obiekt ten w dalszym ciągu boryka się z przekroczeniami chloru związanego,

chloroformu, odczynu, mętności, potencjału redox i indeksu nadmanganianowego oraz niewłaściwą zawartością chloru wolnego we wszystkich nieckach oraz wodzie cyrkulacyjnej. Oprócz przekroczeń parametrów fizykochemicznych zdarzały się również przekroczenia mikrobiologiczne – ogólna liczba mikroorganizmów w 36 ± 2 °C oraz jednorazowo – bakterie z grupy *Legionella* sp.. Po wystąpieniu przekroczeń podejmowane były działania naprawcze, a w przypadku przekroczeń mikrobiologicznych, niecki były wyłączane z użytkowania. Również w przypadku krytej pływalni w Połomi zaobserwowano problemy z utrzymaniem wymaganej jakości wody. W zakresie parametrów fizykochemicznych odnotowano niewłaściwe wartości parametrów: chlor związany, potencjał redox oraz incydentalnie chlor wolny i mętność. W zakresie mikrobiologicznym występowały przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 ± 2 °C. W przypadku wystąpienia przekroczeń zarządzający obiektem informował o podjętych działaniach naprawczych, mających na celu doprowadzenie wody do akceptowalnej jakości. Pływalnia kryta przy Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim w 2023 r. mierzyła się przede wszystkim z przekroczeniami chloru związanego. Jednakże pierwsze badania wykonane po przerwie wakacyjnej, w czasie której obiekt był nieczynny, potwierdziły w wodzie basenowej i cyrkulacyjnej obecność *Pseudomonas aeruginosa* oraz ponadnormatywnej ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 ± 2 °C, a także podwyższoną mętność i zbyt niską zawartość chloru wolnego, co uniemożliwiło dalsze korzystanie z pływalni. Ponadto w październiku obiekt został zamknięty ze względu na prowadzone prace remontowe.

Kontroli podlegała też jakość wody w ekobasenie „Gosław” w Wodzisławiu Śląskim. W czasie funkcjonowania obiektu odnotowano przekroczenia ilości bakterii *Escherichia coli* oraz *Pseudomonas aeruginosa*, a także niewłaściwą mętność i odczyn wody. Zarządzający obiektem podejmował działania naprawcze – m.in.: czyszczenie basenu, przepłukanie i czyszczenie filtrów basenowych, mechaniczne czyszczenie filtrów wody basenowej, dezynfekcja wody aktywnym tlenem oraz zlecenie wykonania kolejnych badań kontrolnych.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 1230) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim dokonał zbiorczej rocznej oceny (za rok 2023), czy woda na pływalni odpowiada wymaganiom fizykochemicznym i mikrobiologicznym ujętym w § 2 (załącznikach 1 i 2) do ww. rozporządzenia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim nie dokonał zbiorczej rocznej oceny dla basenu przy Szkole Podstawowej nr 3 w Wodzisławiu Śląskim, ponieważ obiekt był zamknięty przez cały rok.

3. Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

W sezonie 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim nadzorował:

- jedno kąpielisko: **OW „OLZA”** w Olzie, ul. Kolejowa, którego organizatorem była firma LAS – POL Aleksandra Pyrchala z Wodzisławia Śląskiego,
- dwa miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli: **„Macarena”** w Olzie, ul. Wiejska 49a, którego organizatorem była Firma Handlowo – Usługowa Krótki Bogusław oraz **„BALATON”** w Wodzisławiu Śląskim, ul. Bracka, którego organizatorem był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM” ul. Bogumińska 8 w Wodzisławiu Śląskim.

Sezon kąpielowy obu miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli był ustalony zgodnie z zapisem art. 39 ust. 1 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w myśl której miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli funkcjonuje przez okres nie dłuższy niż 30 kolejnych dni w roku kalendarzowym.

Na podstawie przedstawianych przez zarządców obiektów sprawozdań z badań i protokołów wizualnej oceny wody w kąpielisku oraz w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do

kąpiele PPIS w Wodzisławiu Śląskim wydawał bieżące oceny jakości wody, stwierdzając jej przydatność do kąpiele.

W sezonie kąpieliskowym 2023 r. woda z kąpieliska oraz z miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiele spełniała wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiele.

4. Nadzór nad jakością wody ciepłej w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, obiektach typu DPS oraz budynkach zamieszkania zbiorowego.

W roku 2023 tutejsza Inspekcja Sanitarna sprawowała nadzór nad jakością wody ciepłej w niżej wymienionych obiektach:

- Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim, ul. 26 Marca 51 oraz Szpital Rydułtowy, ul. Plebiscytowa 47;
- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy w Wodzisławiu Śląskim, ul. Św. Wawrzyńca 1;
- Dom Pomocy Społecznej w Gorzyczach, ul. Bogumińska 22;
- Dom Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim ;
- WOŁO i ZOL Gorzyce;
- Wojewódzki Szpital Chorób Płuc w Wodzisławiu Śląskim;
- Powiatowy Dom Dziecka, Gorzyczkach, ul. Wiejska 8;
- Chata Staropolska w Mszanie;
- Gościniec Białego Orła, Skrzyszów.

W kilku obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii *Legionella* (WSzChP, DPS Gorzyce, WOŁO i ZOL Gorzyce) co stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim wydał trzy nakazujące decyzje. Przeprowadzono 5 kontroli sprawdzających wykonanie punktów zawartych w decyzji wraz z kontrolnymi badaniami wody, które nie wykazały już żadnych przekroczeń.

Dodatkowo nadzór nad jakością wody ciepłej był również prowadzony w ramach kontroli wewnętrznej realizowany przez zarządzających obiektami (17 kontroli). Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń.

Nieprawidłowości ujawniono tylko w Gościńcu Pszowskim, gdzie stwierdzono skażenie średnie. Zarządca obiektu podjął działania naprawcze i wyniki badań kontrolnych nie wykazały już przekroczeń.

VI. W zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. W 2023 roku rozpatrzono wnioski dotyczące postępowania w sprawie przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu na środowisko planowanych przedsięwzięć w tym :

- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - **14**,
- opinii przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **4**.

2. Inwestycje, które były przedmiotem uzgodnień Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śl. na etapie projektu budowlanego – **1**.

3. Uzgodnienia:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – **3** w tym 1 dotycząca studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wodzisławia Śląskiego,
- zakresu stopnia i szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **3**.

4. Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych/lokali – **84** m.in.:

- 24 obiekty żywnościowo – żywieniowe w tym zakłady przetwórstwa spożywczego,
- 17 zakładów wykonujących zabiegi fryzjersko – kosmetyczne,
- 4 obiekty usługowe,
- 3 placówki oświatowe,
- 5 obiektów służby zdrowia w tym 2 apteki szpitalne,
- 5 obiektów produkcyjnych,
- 2 obiekty przemysłowe,
- 5 obiektów zajmujących się gospodarką odpadami (głównie PSZOK),
- 2 hotele (pokoje gościnne).
- 4 obiekty biurowo-szatniowe,
- 2 obiekty rekreacyjne,
- 4 sklepy przemysłowe.

5. Kontrole obiektów w trakcie realizacji – **1**

Przy uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zwracano szczególną uwagę na wprowadzanie planowanych funkcji na danym terenie z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska oraz ochrony zdrowia ludzi.

Najwięcej wniosków dotyczących postępowania w sprawie przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu na środowisko planowanych przedsięwzięć rozpatrywanych w 2023r. dotyczyło inwestycji drogowych i budowy stacji paliw.

Przy uzgadnianiu powyższych wniosków zwracano szczególną uwagę na ochronę środowiska, oraz zdrowie ludzi.

Podczas kontroli w trakcie realizacji zwracano uwagę inwestorom na konieczność wykonania obiektu zgodnie z projektem budowlanym i zastosowaniu materiałów posiadających atesty lub certyfikaty oraz dostosowania obiektów do obowiązujących przepisów prawnych.

W 2023r. na terenie powiatu wodzisławskiego oddano do użytkowania min.: aptekę szpitalną na terenie Wojewódzkiego Szpitala Chorób Płuc w Wodzisławiu Śl. przy ul. Brackiej, poradnię zdrowia psychicznego w Wodzisławiu Śl. przy ul. Michalskiego 24, punkt selektywnej zbiórki odpadów w Wodzisławiu Śl. przy ul. Markłowickiej 21F oraz w Lubomi przy ul. Szkolnej 4, przychodnię zdrowia w Radlinie przy ul. Mariackiej oraz szwalnię przy ul. Nałkowskiej 18, restaurację McDonalds w Rydułtowach przy ul. Ładnej 2a oraz pawilon handlowo-usługowy „DINO” przy ul. Raciborskiej 127, budynek produkcyjny w Syryni przy ul. Raciborskiej (produkcja okien i drzwi), ośrodek rekreacyjny „Balaton” Wodzisław Śl. ul. Bracka, budynek toalety publicznej MOP Mszana Południe, halę produkcyjno-magazynową (EkoOkna) Wodzisław Śl., ul. Olszyny, zespół przemysłowo – magazynowo - usługowy (Panatonii) Gorzyczki ul. Wilkowiec, PSZOK Mszanie i w Pszowie, Minibrowar Wodzisław Śl., ul. Syrokomlii 17, zakład wędliniarski w Czyżowicach przy ul. Nowej.

W przypadku zmian, które nie miały istotnego z punktu widzenia wymogów higieniczno-zdrowotnych wpływu na sposób użytkowania nie sprzeciwiano się w uruchomieniu obiektu.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim zajął stanowisko w formie pism dotyczące przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

VII. W ramach działalności oświatowo-zdrowotnej.

PROGRAMY

1. **„Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”** Celem programu jest podniesienie świadomości z zakresu profilaktyki HIV/AIDS wśród ogółu społeczeństwa.
2. **„Program Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu”** - W trakcie kontroli i wizytacji placówek przeprowadzany jest na bieżąco monitoring zakazu palenia tytoniu.
3. **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”** - Program skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych, którego celem jest profilaktyka zażywania psychoaktywnych środków zastępczych przez młodzież szkół ponadpodstawowych.
4. **„Podstępne WZW”** – program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, jego celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.
5. **„Znamie! Znam Je?”** - celem programu jest budowanie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych prozdrowotnych postaw, oraz upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry.
6. **„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”** – program profilaktyki uniwersalnej, skierowany do uczniów szkół podstawowych, jego celem jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat tzw. „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania.
7. **„Klub Zdrowego Przedszkolaka”** – celem programu jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Działania projektowe mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci z dziedziny zdrowia, wykształcenie u nich postawy prozdrowotnej, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych.
8. **„Czyste Powietrze Wokół Nas”** - Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.
9. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych.

10. **„Bieg po zdrowie”** - Celem programu edukacyjnego jest zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zapobieganie lub opóźnianie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży.
11. **„Wybierz życie pierwszy krok”** - program edukacyjny dla uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy i zakażeń HPV, jego celem jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.
12. **„Trzymaj Formę!”** - Celem programu edukacyjnego jest zwiększenie wiedzy na temat zdrowego trybu życia m.in. zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych.

AKCJE

1. **„Nowe Narkotyki- Nowe Zagrożenia”** - Celem akcji jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy.
2. **„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”/ „#UnitedInProtection” / HPV-** podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych oraz zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).
3. **„Europejski Tydzień Testowania” –22-29 listopada** -Europejski Tydzień Testowania w kierunku HIV i HCV to kampania, która zachęca organizacje partnerskie: instytucje, samorządy i organizacje społeczeństwa obywatelskiego w całej Europie do jednoczenia się na tydzień, dwa razy w roku, w celu zintensyfikowania testowania i promowania świadomości na temat korzyści płynących z wczesnego wykrywania HCV i HIV.
4. **„Antybiotyki”-** akcja ma na celu zwrócenie uwagi ogółu społeczeństwa w tym pracowników ochrony zdrowia i decydentów na rozprzestrzenianie się oporności na antybiotyki.
5. **„Bezpieczne ferie”** – Celem akcji jest stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej w zakresie bezpiecznych zachowań prozdrowotnych.
6. **„Bezpieczne Wakacje”** – Celem akcji jest stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej w zakresie bezpiecznych zachowań prozdrowotnych.
7. **„Łap Słońce z Głową”** – Celem akcji jest podniesienie świadomości i wiedzy wśród społeczeństwa na temat przedawkowania promieni ultrafioletowych oraz procesów zachodzących na skórze podczas opalania.
8. **„Nie Bądź Atrakcyjny Dla Kleszczy”** – Celem kampanii jest edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Kampania skierowana jest do: ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem: kadry pedagogicznej, dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów, seniorów oraz rolników.

9. **„Bezpieczne grzybobranie”**- Celem akcji jest edukacja z zakresu bezpiecznego grzybobrania, poczynając od odpowiedniego ubioru, repelentów oraz narzędzi. Głównym celem jest przekazanie informacji dotyczących właściwych zasad wybierania grzybów.
10. **„Lekki Tornister”** – Celem akcji jest dostarczanie dzieciom, nauczycielom oraz rodzicom wiedzy i narzędzi, dzięki którym będą mogli dokonywać świadomego wyboru wpływającego na jakość życia oraz dbania o prawidłową sylwetkę: zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków uczniów i związanych z nim wad postawy.
11. **„Wzmocnienie Nadzoru Sanitarno-Epidemiologicznego Polski”**- Celem Projektu jest wzmocnienie systemu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Polski poprzez zwiększenie kompetencji miękkich i znajomości języka ukraińskiego wśród pracowników jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przeszkolenie i zatrudnienie w organach Inspekcji na terenie całego kraju osób uciekających z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie.

POWIAT WODZISŁAW ŚLĄSKI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim swym nadzorem obejmuje obszar dwóch powiatów :

a/ powiat wodzisławski (powierzchnia $\approx 287 \text{ km}^2$)

b/ miasto na prawach powiatu Jastrzębie-Zdrój (powierzchnia $\approx 85 \text{ km}^2$).

Nadzorem sanitarnym objętych jest ponad 4600 obiektów z czego :

a) Ponad 2,8 tysiąca obiektów znajduje się w powiecie wodzisławskim

b) Ponad 1,8 tysiąca obiektów znajduje się w powiecie jastrzębskim.

Liczba ludności zamieszkująca oba powiaty to około **244** tysiące osób z czego ponad **155** tysięcy przypada na powiat wodzisławski oraz około **88** tysięcy to mieszkańcy Jastrzębia-Zdroju.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Powyższe zadania realizowane są poprzez nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Ponadto prowadzona jest edukacja zdrowotna i promocja zdrowia.

Zadania realizowane są w oparciu o Ustawę z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024r. poz. 416)

Stan higieniczno-sanitarny w okresie od 01.01.2024r. do 30.06.2024r. przedstawiał się następująco:

I. W zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych

W powiecie wodzisławskim odnotowano **2288** zachorowań na choroby zakaźne. Liczba przypadków w poszczególnych jednostkach przedstawiała się następująco:

- | | | |
|--|---|-------|
| • Salmonelloza – zatrucie pokarmowe | - | 20 p. |
| • Bakteryjne zakażenie jelit – Clostridium difficile | - | 46 p. |
| • Bakteryjne zakażenia pokarmowe nieokreślone | - | 1 p. |
| • Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe, nieokreślone | - | 1 p. |
| • Gardioza | - | 3 p. |

• Wirusowe zakażenie jelit (rotawirusy, norowirusy, adenowirusy nieokreślone)	- 65 p.
• Biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	- 39 p.
• Krztusiec	- 6 p.
• Płonica (szkarlatyna)	- 275 p.
• Róża	- 18 p.
• Zespół wstrząsu toksycznego	- 1p.
• Choroby weneryczne (kiła, rzeżączka)	- 4 p.
• Borelioza (choroba z Lyme)	- 83 p.
• Rozpoczęte szczepienie p/wściekliznie	- 20 p.
• Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (wirusowe, bakteryjne, nieokreślone)	- 8 p.
• Ospa wietrzna	- 766 p.
• Różyczka	- 1 p.
• Świnka	- 1 p.
• Gruźlica	- 10 p.
• Toksoplazmoza	- 1 p.
• Zatrucia dopalaczami	- 11 p.
• Grypa	- 661 p.
• Covid 19	- 181 p.
• Zakażenia RSV	- 62 p.
• Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	- 4p.

Wzrost zachorowań wystąpił w przypadku: płonicy, grypy, RSV. Spadek zachorowań odnotowano w Covid-19, borelioza.

W I półroczu przeprowadzono **284** wywiady z osobami chorymi, podejrzanymi o zachorowanie na chorobę zakaźną, bądź nosicielami. Prowadzono nadzór nad osobami z Salmonellozą oraz ozdowieńcami po Salmonelli. Przeprowadzono 26 dezynfekcji w środowisku.

W I półroczu 2024 roku nadzorowane było 38 punktów szczepień. Przeprowadzono 30 kontroli, podczas których zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, prawidłowe przechowywanie i wykorzystanie szczepionek, rzetelne prowadzenie dokumentacji, terminowość sprawozdań oraz stosowanie wymaganych procedur.

Liczba dzieci, rodziców uchylających się od szczepienia dzieci wyniosła 434.

Na terenie powiatu wodzisławskiego znajduje się Poradnia Chorób Zakaźnych gdzie wykonywane są szczepienia przeciwko wściekliznie osób po narażeniu oraz 3 punkty szczepień zagranicznych.

W punkcie szczepień zagranicznych wykonywane są szczepienia osób wyjeżdżających za granicę m.in. p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, żółtej gorączce, WZW typu „A”, durowi brzuszemu.

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. odnotowano **9** przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, wszystkie łagodne, zgłoszonych przez placówki działające na terenie powiatu wodzisławskiego, po szczepieniu przeciw szczepionkom obowiązkowym u dzieci zgodnie z Kalendarzem Szczepień Ochronnych.

W I półroczu 2024 roku na terenie powiatu wodzisławskiego kontrolowano pod względem technicznym i sanitarnym podmioty, które wykonują działalność leczniczą. Przeprowadzono

90 kontroli w zakresie sanitarno - higienicznym. Wydano 4 decyzje nakazowe, dotyczące poprawy stanu technicznego kontrolowanych obiektów oraz 7 decyzji płatniczych. Stan higieniczno- sanitarny placówek służby zdrowia jest dobry.

Zatrucie dopalaczami:

Ilość zgłoszeń podejrzeń zatruc lub zatruc środkami zastępczymi (dopalaczami) wynosiła: w 2015r. – 101p., w 2016r. – 37p., w 2017r. – 32p., 2018r.- 64p., 2019r.- 46p., 2020-4p., 2021-12p., w 2022r. -19p., w 2023r. – 27p., w ½ 2024r.-11p.

Zatrucia pokarmowe: w I półroczu 2024r. odnotowano 2 zatrucia pokarmowe.

Pierwsze w Publicznym Przedszkolu nr 6 w Wodzisławiu Śląskim, gdzie zachorowało 11 osób. Czynnikiem chorobotwórczy to obecność pałeczek Salmonella. Drugie zatrucie wystąpiło w pubie w Wodzisławiu Śląskim, gdzie zachorowało 5 osób. Czynnikiem chorobotwórczy to Salmonella.

Ogniska epidemiczne: brak ognisk epidemicznych.

Interwencje: brak

II. W zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wodzisławiu Śląskim sprawuje nadzór sanitarny nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. W roku bieżącym nadzorem objętych zostało **1348** zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu wodzisławskiego tj. miast Wodzisław Śląski, Pszów, Radlin, Rydułtowy oraz gmin: Godów, Gorzyce, Lubomia, Marklowice, Mszana. Do grupy obiektów nadzorowanych należały:

- 154 zakłady produkcyjne,
- 693 zakłady wprowadzające do obrotu artykuły spożywcze, materiały i wyroby do kontaktu z żywnością,
- 501 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego, w tym małej gastronomii.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono ogółem **793** kontrole sanitarne. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli sanitarnych uchybieniami, wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano **88** decyzji terminowych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, wśród nich **2** decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności dot. obecności szkodników i wycofania z obrotu żywności niespełniającej wymagań. Najczęściej stwierdzane uchybienia podczas przeprowadzanych kontroli to nadal zły stan techniczny pomieszczeń, wyposażenia, niepełna dokumentacja GHP/GMP/HACCP.

Działalność Sekcji NS/HŻŻ

Obiekty i kontrole	I półrocze 2023	I półrocze 2024
Zakłady produkcyjne	144	154
Zakłady obrotu żywnością	732	693
Zakłady żywienia zbiorowego	462	501
Kontrole	776	793
Decyzje nakazujące usunięcie usterek	100	88
Decyzje nieterminowe np. zatwierdzające działalność	177	162
Ilość mandatów	33	46
Kwota mandatów	7350	10 600

Pracownicy Sekcji NS/HŻŻ przeprowadzali poza zaplanowanymi również kontrole sanitarne w związku z zatwierdzeniem zakładów na wniosek przedsiębiorców rozpoczynających działalność, w ramach kontroli interwencyjnych i powiadomień RASFF, sprawdzono treści umieszczane na stronach internetowych, a także w ramach akcji :

- ocena wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży,
- ocena bezpieczeństwa żywienia zbiorowego, w tym w zakładach małej gastronomii, w miejscowościach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego w sezonie letnim,
- kontynuacja akcji „palenie” – raportowano wdrożenie przepisów dotyczących zakazu palenia tytoniu w placówkach żywnościowo-żywieniowych,
- nadzór nad jakością i sposobem żywienia dzieci,
- nadzór nad jakością i sposobem żywienia w szpitalach,
- nadzór nad sprzedażą internetową żywności, w szczególności suplementów diety,
- wzmożonych kontroli w marketach, hipermarketach,
- znakowania, prezentacji, reklamy żywności zawierającej GMO, nieopakowanej, alergenów, suplementów, żywności wzbogacanej, dla określonych grup, oznakowanej jako "bezglutenowa",
- znakowania i przechowywania wód butelkowanych,
- nadzór nad sprzedażą owoców i warzyw na giełdach towarowych i hurtowniach.

Realizowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną i Farmaceutyczną.

Przyjęto **28** interwencji - głównie na niewłaściwą jakość zdrowotną żywności, niewłaściwy stan sanitarny zakładu, przeterminowane artykuły spożywcze. Przeprowadzone kontrole sanitarne okazały się w **9** przypadkach zasadne – nałożono **7** mandatów na kwotę 1900 PLN. Wydano w związku z powyższym **5** decyzji nakazujących na poprawę stanu sanitarnego, w tym **1** decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności ze względu na obecność szkodników.

Pobrano do badań laboratoryjnych **156** próbek żywności i próbek sanitarnych (wymazy, zmiotki) z zakładów na terenie powiatu wodzisławskiego.

Ogółem wydano **162** decyzje nieterminowe, głównie zatwierdzające zakłady.

Za stwierdzone uchybienia natury sanitarnej osoby odpowiedzialne zostały ukarane **46** mandatami karnymi na łączną kwotę **10 600** PLN. Najczęściej karano za: brak bieżącej czystości i porządku, sprzedaż artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/minimalnej trwałości, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, obecność szkodników.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego wzrosła liczba zakładów żywieniowo-żywnościowych na terenie powiatu. Wydano ilościowo mniej decyzji, chociaż znalazły się wśród nich decyzje nakazujące usunięcie uchybień w trybie natychmiastowym ze względu na zagrożenie życia i zdrowia ludzi. Wzrosła natomiast liczba nałożonych mandatów za zły stan sanitarny.

III. W zakresie nadzoru nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy kontrolowali zakłady pracy, zatrudniające pracowników na umowę o pracę. Nadzorem objęto zakłady należące do różnych grup Polskiej Klasyfikacji Działalności tj.:

- zakłady współpracujące z kopalniami na terenie kopalń i poza nimi.
- kopalnie
- zakłady blacharskie i mechaniki pojazdowej
- zakłady opieki zdrowotnej
- piekarnie i cukiernie
- zakłady produkcji wyrobów metalowych
- zakłady wędliniarskie
- zakłady stolarskie
- sklepy
- urzędy
- spółdzielnie mieszkaniowe
- zakład krawiecki
- firmy transportowe
- biblioteki
- służby komunalne miasta
- drogerie
- placówki oświatowe
- hotele i restauracje
- hodowla i przetwórstwo ryb
- kryte pływalnie

Przeprowadzono ogółem **109** kontroli, wydano **31** decyzji merytorycznych, oraz **24** decyzji płatniczych za kontrole kwestionowane.

Decyzje merytoryczne dotyczyły nakazu :

- odnowienia powłok malarskich w pomieszczeniach pracy oraz pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- opracowania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy,
- przeprowadzenia pomiarów środowiskowych na stanowiskach pracy,
- założenia lub uzupełnienia kart i rejestrów wyników badań środowiskowych,
- zapewnienia sprawnie funkcjonującego systemu I pomocy (zaopatrzenia apteczek, wyznaczenia przeszkolonych pracowników do udzielania pomocy przedmedycznej).

- założenia rejestrów prac i rejestrów pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych grupy 3.
- założenia rejestrów prac i rejestrów pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników rakotwórczych i mutagennych.
- opracowania programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na szkodliwe działanie hałasu i drgań mechanicznych.

Tematami wiodącymi w I półroczu 2024 były :

- ✓ Ocena narażenia zawodowego w zakładach zajmujących się pracami związanymi z usuwaniem azbestu. Do siedziby PPIS w Wodzisławiu Śląskim wpływają zgłoszenia prac związanych z usuwaniem azbestu na terenie powiatu wodzisławskiego. Kontrole w tym zakresie zaplanowano od lipca do października.
- ✓ Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych stosowanych do dezynfekcji wody basenowej. Kontrole w tym zakresie nie wykazały nieprawidłowości.
- ✓ W ramach prowadzonego nadzoru pracownicy sekcji Higieny Pracy kontrolowali czy na terenie obiektów wywieszone są znaki informujące o zakazie palenia oraz czy zakaz ten jest przestrzegany. W trakcie wszystkich kontroli nie wykazano nieprawidłowości w tym zakresie.
- ✓ Pracownicy sekcji Higieny Pracy przeprowadzili 12 kontroli w hurtowniach i sklepach w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i kosmetyków. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na skład produktów kosmetycznych aby nie zawierały niedozwolonych substancji w tym substancji rakotwórczych. Kontrole produktów biobójczych dotyczyły : posiadania stosownych zezwoleń na obrót, prawidłowego oznakowania opakowań oraz aktualnych kart charakterystyki. W trakcie kontroli nie wykazano nieprawidłowości w tym zakresie.
- ✓ W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych przeprowadzono 6 wizytacji domniemanych punktów sprzedaży, które nie wykazały obrotu dopalaczami.
- ✓ Kontynuowano akcję kontroli w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W trakcie każdej kontroli sprawdzano czy zakaz palenia w zakładach pracy jest przestrzegany- nie stwierdzono nieprawidłowości.
- ✓ Kolejny rok współpracowano z przedstawicielami Powiatowego Inspektora Weterynarii w Wodzisławiu Śląskim poprzez przeprowadzanie wspólnych kontroli w zakładach przetwórstwa mięsnego (5 kontroli wspólnych).
- ✓ W trakcie działań kontrolnych dodatkowo są prowadzone działania informacyjno-edukacyjne, które mają na celu podnoszenie świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń w środowisku pracy. W omawianym okresie przeprowadzono 87 takich działań.
- ✓ Kolejny rok prowadzone są kontrole dezynfektantów i algicydów stosowanych do dezynfekcji i zabezpieczania basenów kąpielowych. W omawianym okresie przeprowadzono 3 kontrole zwracając szczególną uwagę na posiadanie aktualnego

pozwolenia na wprowadzania do obrotu omawianych środków jako produktów biobójczych, prawidłową etykietę i kartę charakterystyki oraz stosowane przez pracowników basenów środki ochrony indywidualnej stosowne do zagrożeń.

W poniższej tabeli przedstawiono dane statystyczne za **I półrocze 2024** dotyczące **chorób zawodowych** w powiecie wodzisławskim:

Rok	½ 2024
Wydane decyzje stwierdzające	15
Wydane decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	3
Sporządzone oceny narażenia zawodowego	34
Inne decyzje	0

Ze względu na duże zatrudnienie mieszkańców powiatu w górnictwie postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych dotyczyły głównie jednostek chorobowych tj. pylice płuc - pylica górników kopalń węgla oraz choroby narządu słuchu (obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem).

PODSUMOWANIE

Oceniając stan sanitarno-techniczny kontrolowanych zakładów pracy można orzec iż z roku na rok zakłady są coraz nowocześniejsze, często wybudowane pod konkretną działalność, spełniające wszystkie wymogi BHP. Również świadomość pracodawców dot. zagrożeń środowiskowych czyhających na pracowników na danym stanowisku jest coraz wyższa i stosowane są wszystkie dostępne środki techniczne zmniejszające możliwość zachorowania na choroby zawodowe.

IV. W zakresie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania.

W I półroczu 2024r. pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili **120** kontroli sanitarnych, w tym **12** w ramach nadzoru nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W trakcie kontroli sanitarnych uwagę zwracano na:

- stan sanitarno-techniczny budynków i pomieszczeń,
- warunki higieniczno-sanitarne w oddziałach przedszkolnych,
- stan techniczny i standardy dostępności do urządzeń sanitarnych,
- zapewnienie bieżącej ciepłej i zimnej wody w sanitariatach uczniowskich,
- prawidłowe wyposażenie sanitariatów w środki higieny osobistej,
- zapewnienie prawidłowych warunków do higieny jamy ustnej w przedszkolach,
- zapewnienie prawidłowej temperatury w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży,
- zapewnienie możliwości pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych,
- przestrzeganie przepisów w zakresie stosowania i przechowywania niebezpiecznych

- substancji i mieszanin chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych,
- ergonomiczne stanowisko pracy ucznia,
- właściwe sporządzanie rozkładów zajęć lekcyjnych oraz czas trwania przerw międzylekcyjnych,
- warunki higieniczne w pracowniach komputerowych,
- właściwą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- bezpieczne użytkowanie sprzętu i urządzeń sportowych w salach i na boiskach szkolnych,
- prowadzenie dożywiania w szkołach, organizowanie II śniadań, podawanie napojów,
- funkcjonowanie sklepików szkolnych oraz automatów z żywnością zgodnie z przepisami,
- dostęp do wody pitnej w szkołach,
- opiekę medyczną i stan gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach,
- ogrodzenie terenu placu zabaw, czystość i wymianę piasku, stan techniczny oraz zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi,
- posiadanie przez żłobki i przedszkola oczyszczaczy powietrza,
- stosowanie całkowitego zakazu palenia w placówkach oświatowych.

W I półroczu 2024r. wydano 2 decyzje administracyjne, które dotyczyły złego stanu technicznego budynków oraz terenów wokół budynków, do wykonania pozostało jeszcze 9 decyzji administracyjnych z lat poprzednich.

W wyniku kontroli sanitariatów stwierdzono, że placówki zapewniają środki higieny osobistej (mydło w płynie, ręczniki jednorazowe lub suszarki, papier toaletowy), we wszystkich placówkach jest możliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb higienicznych przez zapewnienie dostępu do bieżącej ciepłej i zimnej wody.

W skontrolowanych pracowniach szkolnych w szkołach nie stwierdzono uchybień. We wszystkich placówkach zapewniona jest uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych - w klasach na wyznaczonych półkach lub w indywidualnych szafkach uczniowskich.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że w placówki zapewniają opiekę pielęgniarską.

W 2024r. na terenie powiatu wodzisławskiego zorganizowany był i jest wypoczynek dla dzieci i młodzieży. Wzorem lat ubiegłych zorganizowany jest w formie półkolonii w szkołach, obozów sportowych w obiektach sezonowych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień higieniczno-sanitarnych oraz technicznych. W ogólnej ocenie wypoczynek przebiegał i przebiega bez większych zastrzeżeń.

Systematycznie przeprowadzane są kontrole placów zabaw w przedszkolach. Szczególną uwagę zwraca się na czystość i wymianę piasku, stan techniczny urządzeń oraz zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi.

PODSUMOWANIE

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono iż poprawy wymaga stan techniczny niektórych budynków szkolnych, jak i również terenów zewnętrznych. Część placówek posiada klasy lekcyjne zlokalizowane poniżej poziomu terenu, co jest niezgodne z przepisami prawa.

V. W zakresie higieny środowiska oraz utrzymania należytego stanu higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

I. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej:

Ogółem: przeprowadzono 157 kontroli stanu sanitarno-higienicznego, wydano 11 nakazujących decyzji administracyjnych (oraz 11 prolongat), 13 decyzji płatniczych oraz nałożono 3 mandaty karne

Skontrolowano w tym okresie następujące obiekty: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, solaria, gabinet akupunktury, zakłady opieki zdrowotnej w zakresie higieny komunalnej (PPZOZ w Wodzisławiu Śląskim (Szpital i Zespół Poradni Specjalistycznych), Wojewódzki Szpital Chorób Płuc, Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, przychodnie lekarskie, stacja krwiodawstwa, laboratoria analiz lekarskich), Dom Seniora, obiekty hotelarskie, domki campingowe sezonowe przy ośrodkach wypoczynkowych, tereny rekreacyjno-sportowe, plaże przy kąpieliskach i basenie otwartym, pływalnie kryte, dworce autobusowe, stacje PKP, obiekty sportowe i kulturalne, kluby fitness, hale zabaw i place zabaw dla dzieci z piaskownicami, toalety publiczne i ogólnodostępne, stacje paliw, schroniska dla bezdomnych, siedzibę Powiatowej Komisji Lekarskiej, cmentarz, parking przy A1 (MOP), targowisko, autobusy dalekobieżne, środki do transportu medycznego, sanitarnego i do przewozu zwłok oraz inne obiekty wz. z prośbami o interwencję.

Skontrolowane zakłady w większości utrzymane były w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym i technicznym. W części obiektów stwierdzono jednak nieprawidłowości, wszczęto postępowanie administracyjne; wydano decyzje administracyjne dot:

Zakłady typu „beauty” i odnowy biologicznej

- zakłady fryzjerskie, solarium decyzje na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchnie ścian i sufitów w pomieszczeniach usługowych, poczekalni dla klientów i zaplecza, zapewnienia zmywalnej powierzchni mebli w poczekalni, uzupełnienia ubytków stopni w ciągu komunikacyjnym;
- gabinet akupunktury decyzje na zapewnienie podajników na ręczniki jednorazowe, mydło w płynie i środek do dezynfekcji rąk przy umywalce w pomieszczeniu wykonywania zabiegów i w toalecie.

Obiekty kultury i sportu

- Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Godowie, Ośrodek Kultury w Czyżowicach, Miejski Ośrodek Kultury w Pszowie -decyzje na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian i sufitów w Sali widowiskowej, w korytarzu, w toaletach, w składziku porządkowym oraz powierzchnie posadzek w toaletach i części wyposażenia pomieszczeń oraz zapewnienia podajników na środki higieniczne w toaletach;
- Klub Fitness decyzja na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego powierzchni części ścian i sufitów w salach ćwiczeń i w sanitariatach;
- Targowisko, Wodzisław Śląski -decyzja na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego uszkodzone powierzchnie straganów, zapewnienia dostatecznej ilości kontenerów (pojemników) na odpady, zapewnienie w toaletach środków higienicznych w podajnikach/dozownikach oraz środków do utrzymywania czystości i dezynfekcji,

doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitu i posadzki w toalecie i zapewnienie w toalecie bieżącej ciepłej wody;

Nadal niewykonane decyzje (wydane prolongaty na wniosek strony) dotyczyły:

- Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach
- Obiekty hotelarskie (Hotel w Wodzisławiu Śl., Zjazd w Mszanie)
- Wojewódzki Szpital Chorób Płuc, Wodzisław Śląski
- Targowisko w Rydułtowach
- Rydułtowskie Centrum Kultury

Miejski Ośrodek Kultury w Radlinie

- Zespół Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim - Basen Kryty

Pozostałe wydane decyzje prolongujące zostały wykonane.

Nałożono 1 mandat karny na właściciela zakładu fryzjerskiego w Wodzisławiu Śląskim z powodu nieprawidłowej dezynfekcji narzędzi fryzjerskich.

Ponadto, na wniosek stron rozpatrzono lub przekazano **14 interwencji**, dotyczących nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego, między innymi:

- brudnych i zakurzonych ścian w budynku wielorodzinnym przy ul. 26 Marca w Wodzisławiu Śląskim – sprawa została przekazana do PINB, za zły bieżący stan sanitarno-higieniczny (porządkowy) nałożono mandat i wydano stosowne zalecenia, co zostało wykonane;
- złego stanu sanitarno-technicznego wyposażenia targowiska (zniszczonych straganów) oraz pozostawianych śmieci i wysokiej trawy – wydano decyzję nakazującą.
- uciążliwych mieszkańców (gromadzenie odpadów, fetor, robactwo) w budynkach wielorodzinnych (ul. Tysiąclecia, Górnicza, Przemysława x 2) – wizje lokalne z udziałem przedstawicieli zarządcy budynku, OPS oraz Policji – nałożono mandat, wystosowano wystąpienia w sprawie podjęcia działań do lokatora, zarządcy i OPS, częściowo przyniosło to pożądany efekt.
- hodowli szczurów w Pszowie – wydano decyzję nakazującą zwalczanie gryzoni, dotychczas decyzja nie wykonana;
- złego stanu sanitarno-technicznego w mieszkaniach socjalnych przy ul. Markłowickiej w Wodzisławiu Śląskim (zawilgocenie ścian, brak ciepłej wody i ogrzewania) – przeprowadzono oględziny, następnie sprawa została przekazana do PINB;
- brudnych posadzek w sklepie w Galerii w Rydułtowach – osobę odpowiedzialną ukarano mandatem, wydano zalecenia, co zostało wykonane;

- uciążliwych emisji z instalacji kominowych (Pub w Radlinie) – sprawę przekazano do UM w Radlinie;
- składowiska odpadów niebezpiecznych na terenie Syryni - sprawę przekazano do UG w Lubomi, wydana została opinia sanitarna w tej sprawie;
- uciążliwości emisji pyłów z hałdy w Rydułtowach – przekazano do UM w Rydułtowach
- obecności szczurów na terenie otwartym przy ul. Wałowej oraz Pszowskiej w Wodzisławiu Śląskim – sprawę przekazano do UM w Wodzisławiu Śl.
- uciążliwości hodowli świnek morskich – sprawa została przekazana do Powiatowego Inspektora Weterynarii.

W związku z powtarzającymi się skargami na obecność szczurów, wystosowano wystąpienia do miast i gmin oraz do zarządców budynków wielorodzinnych o prawidłowe postępowanie z odpadami komunalnymi w miejscach gromadzenia odpadów oraz o przeprowadzanie deratyzacji terenu każdorazowo w przypadku stwierdzenia obecności szczurów.

PODSUMOWANIE;

Poza w/w problemami stan sanitarny nadzorowanego terenu w zakresie higieny komunalnej nie budził większych zastrzeżeń.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU WODZISŁAWSKIEGO ZA I PÓŁROCZE 2024 W ZAKRESIE WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI, KĄPIELISK, MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI ORAZ PŁYWALNI

1. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu wodzisławskiego, w skład którego wchodzi 4 miasta (Wodzisław Śląski, Rydułtowy, Radlin, Pszów) oraz 5 gmin wiejskich (Godów, Gorzyce, Lubomia, Marklowice, Mszana).

Dostarczana woda pochodzi głównie ze zbiorników Oddziału Sieci Magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Pszowie, które zasilane są wodą pochodzącą z ujęć powierzchniowych Dzieńkowice, Goczałkowice i Czaniec, natomiast w sołectwie Gogołowa, Gołkowice i Skrbeńsko woda docierająca do odbiorców pochodzi z wodociągu zasilanego wodą zakupioną z Jastrzębskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji S.A. Jastrzębie – Zdrój (pochodząca z Republiki Czeskiej).

Głównym dostawcą wody wodociągowej na terenie powiatu wodzisławskiego jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Wodzisław Śląski, które zaopatruje miasta: Wodzisław Śląski, Rydułtowy, Radlin, Pszów oraz gminy: Godów, Gorzyce, Marklowice, Mszana. Ponadto, na obszarze powiatu wodzisławskiego, dostawę wody wodociągowej realizują: „Wodociągi – Esox” Sp. z o.o. Radlin (zaopatrują część miasta Radlin i część gminy Marklowice), Ciepłownia „Rydułtowy” (zaopatruje część miasta Rydułtowy oraz KWK „Rydułtowy”), Spółka Wodociągowa w Turzy Śląskiej (zaopatruje część sołectwa Turza Śląska w gminie Gorzyce oraz część Turzyczki), Zakład Wodociągowo – Kanalizacyjny w Lubomi (zaopatruje cały obszar gminy Lubomia rozpraszając wodę pochodzącą z ujęć głębinowych zlokalizowanych na terenie

Raciborza) oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rybniku (zaopatruje niewielką część miast Radlin i Rydułtowy).

Ponadto pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śląskim znajdują się ujęcia głębinowe:

1. „Lasy Popielowskie” w Radlinie – eksploatowane przez Wodociągi – Esox,
2. „Rydułtowy” w Rydułtowach – eksploatowane przez Ciepłownię Rydułtowy,
3. „Ujęcie Turza” w Turzy Śląskiej – studnie „Kaplica”, „Bielec”, „Widex”.

Ujęcia w Rydułtowach i Radlinie posiadają swoje Stacje Uzdatniania Wody. Natomiast woda z ujęć w Turzy Śląskiej mieszana jest z wodą zakupioną od Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim.

Łącznie w I półroczu 2024 r. w ramach monitoringu jakości wody na terenie powiatu wodzisławskiego pobrano 154 próbki wody, z czego 51 próbek pobrano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez tutejszą Inspekcję Sanitarną, natomiast 103 próbki pobrano w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Jakość wody na ogół nie budziła zastrzeżeń za wyjątkiem sporadycznych przypadków pogorszenia jakości wody związanego z podwyższoną ilością żelaza, manganu i chloroformu (woda zakupiona od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów). Ponadto w Rydułtowach stwierdzono nieco podwyższoną ilość boru w wodzie z sieci zaopatrywanej przez Ciepłownię Rydułtowy sp. z o.o. Stwierdzone wartości przekroczeń nie stwarzały ryzyka dla zdrowia konsumentów. We wszystkich przypadkach dostawcy wody podejmowali działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości wody. Badania kontrolne wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach nadzoru sanitarnego potwierdzały usunięcie zanieczyszczenia, dlatego też uznano je za wolne od ryzyka niepożądanych skutków dla zdrowia ludzi.

2. Nadzór nad jakością wody basenowej.

Na terenie powiatu wodzisławskiego nadzorem objęte były: pływalnia GOTSiR NAUTICA w Gorzycach, kryta pływalnia MANTA w Wodzisławiu Śląskim, kryta pływalnia Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Radlinie, kryta pływalnia w Połomi należąca do Gminnego Ośrodka Sportu w Mszanie oraz Eko Basen Gosław w Wodzisławiu Śląskim. Zarządcy pływalni kontrolowali jakość wody basenowej zgodnie z ustalonymi harmonogramami pobierania próbek (2 x w miesiącu), a następnie przesyłali otrzymane wyniki badań wody ze swoich obiektów do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wodzisławiu Śląskim w celu oceny jej przydatności do kąpieli. Analiza wyników z I połowy 2024 r. wykazała, że obiekty mają problem z utrzymaniem parametrów przede wszystkim takich jak chlor wolny i związany, potencjał redox, sporadycznie chloroform, odczyn, indeks nadmanganianowy oraz mętność. W zakresie badań mikrobiologicznych przekroczenia dopuszczalnych wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 36°C po 48h odnotowano na pływalni w Połomi (woda w niecce basenowej I, woda cyrkulacyjna niecki basenowej II) oraz na krytej pływalni MOSiR Radlin (woda cyrkulacyjna basenu małego i jacuzzi). W wodzie cyrkulacyjnej basenu małego w Radlinie odnotowano również jednokrotne przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii *Pseudomonas aeruginosa*. W tym przypadku niecka została wyłączona z użytkowania, spuszczone wodę i przechlorowano system, a przed ponownym otwarciem uzyskano właściwe wyniki badań. W przypadku stwierdzenia wszelkich niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający obiektami informowali tutejszego Inspektora Sanitarnego wraz z opisem podjętych działań naprawczych. Najlepsze wyniki jakości wody w I połowie 2024 r. uzyskał kompleks NAUTICA w Gorzycach, natomiast najczęstsze problemy eksploatacyjne występowały na pływalni MOSiR w Radlinie.

W związku z prowadzonymi pracami modernizacyjnymi nie uruchomiono basenu w Szkole Podstawowej nr 3 w Wodzisławiu Śląskim. W I połowie 2024 r. z powodu prowadzonych prac remontowych nieczynna była również pływalnia kryta przy Zespole Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim.

Eko Basen Gosław Sport Center w Wodzisławiu Śląskim stosuje biologiczną metodę uzdatniania wody z wykorzystaniem filtrów z włókniny filtracyjnej, a następnie zbiornika filtracyjnego, w którym materiał filtracyjny pokryty jest mikroorganizmami. Taki specyficzny sposób uzdatniania – bez stosowania chemicznych środków dezynfekujących wiąże się ze zwiększonym ryzykiem zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody. Zarządca otwartego Eko – Basenu Gosław w Wodzisławiu Śląskim w czerwcu br. dokonał pierwszego w tym sezonie badania wody basenowej. Jakość wody w obu nieckach basenowych oraz stawie cyrkulacyjnym była niezgodna z obowiązującym stanem prawnym (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach – Dz. U. z 2022 r., poz. 1230) w zakresie obecności bakterii *Escherichia coli* w ilości 4 jedn./100 ml wody. W związku z tym zostały podjęte działania naprawcze polegające na mechanicznym czyszczeniu filtrów wody basenowej oraz zastosowano naturalną metodę dezynfekcji tlenowej, a planowany termin otwarcia obiektu został przesunięty. Kolejne badania nie wykazały przekroczeń ww. parametru. Jednakże odnotowano niewłaściwą wartość odczynu wody w obu nieckach basenowych, na skutek czego zastosowano środek chemiczny do wyregulowania pH wody.

W I półroczu 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny skontrolował jakość wody basenowej w basenie MANTA w Wodzisławiu Śląskim. Stwierdzono niezgodność dla parametru chlor związany w wodzie z niecki basenowej oraz wodzie cyrkulacyjnej basenu. Na podstawie przeprowadzonej kontroli oraz informacji dot. podjętych działań naprawczych stwierdzono, iż eksploatacja była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

3. Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach oraz miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Na terenie nadzorowanym przez tutejszą Stację Sanitarną do kąpieli i rekreacji wykorzystywane są wody powierzchniowe w zbiornikach znajdujących się na terenie gminy Gorzyce (miejscie okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli „MACARENA” i kąpielisko „OLZA”) oraz w Wodzisławiu Śląskim (Kąpielisko „BALATON”).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim w ramach kontroli urzędowej wykonał badania próbek wody wraz z wizualną oceną kąpielisk przed sezonem kąpielowym. Na podstawie sprawozdania z badań wydał oceny o przydatności wody do celów kąpielowych.

Ponadto zaopiniowano pozytywnie wnioski o utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli „MACARENA”, którego sezon kąpielowy rozpoczął się 20.07.2024 r.

4. Nadzór nad jakością wody ciepłej w zakładach lecznictwa zamkniętego oraz budynkach zamieszkania zbiorowego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w I połowie 2024 r. na terenie powiatu wodzisławskiego skontrolował instalację wody ciepłej na obecność pałeczek *Legionella* w następujących obiektach:

- Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Gorzycach, ul. Zamkowa 8,

- Wojewódzki Szpital Chorób Płuc w Wodzisławiu Śląskim, ul. Bracka 13,
- Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim, Szpital w Wodzisławiu Śląskim, ul. 26 Marca 51 oraz Szpital w Rydułtowach, ul. Plebiscytowa 47.

W jednym obiekcie stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii Legionella (Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim, Szpital Wodzisław Śląski, ul. 26 Marca 51 – skażenie w stopniu średnim), co stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim wydał decyzję nakazującą. Przeprowadzono 2 kontrole sprawdzające wykonanie punktów zawartych w decyzji wraz z kontrolnymi badaniami wody, które nie wykazało już żadnych przekroczeń.

VI. W zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Ogółem zajęto **55** stanowiska w sprawie.

1. W I półroczu 2024 roku rozpatrzono **6** wniosków dotyczących postępowania w sprawie przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu na środowisko planowanych przedsięwzięć w tym dot.
 - a. stacji paliw płynnych i gazowych w Mszanie przy ul. Wodzisławskiej,
 - b. hali magazynowo - produkcyjnej w Gorzycach.
2. Dokonano **1** uzgodnienia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – dot. (Gminy Gorzyce) oraz rozpatrzono wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
3. Dokonano **31** dopuszczeń do użytkowania obiektów budowlanych w tym m. in.:
 - 8 obiektów żywnościowo – żywieniowych,
 - 8 zakładów wykonujących zabiegi fryzjersko – kosmetyczne,
 - 2 obiekty usługowe,
 - 3 obiekty służby zdrowia,
 - 7 obiektów produkcyjno-przemysłowych,
 - 2 obiekty w zakresie rekreacji i wypoczynku,
 - 1 stacja paliw płynnych.
 Ponadto przeprowadzano kontrolę obiektów w trakcie jego realizacji.

W I półroczu 2024r. na terenie powiatu wodzisławskiego oddano do użytkowania m. in.:

- w Radlinie: bloku energetycznego na terenie Koksowni Radlin, Parku Jordanowskiego przy ul. Rydułtowskiej, Hallera i Matejki, oraz gabinety stomatologiczne przy ul. Rymera 287,
- w Godowie: stację paliw Łaziska ul. Pow. Śląskich 239a, budynek handlowo-usługowy „Rossmann” przy ul. 1 Maja,
- w Wodzisławiu Śl.: zakład rehabilitacji leczniczej oś. XXX-lecia 62, kantinę pracowniczą (zaplecze gastronomiczne) na terenie firmy Eko-Okna, gabinety lekarskie przy ul. Kokoszyckiej 172E, budynek handlowo-usługowy „DINO” przy ul. Wolności 138.

Przy uzgadnianiu powyższych wniosków zwracano szczególną uwagę na ochronę środowiska, w tym zdrowie ludzi.

W przypadku zmian, które nie miały istotnego z punktu widzenia wymogów higieniczno-zdrowotnych wpływu na sposób użytkowania nie sprzeciwiano się uruchomieniu obiektu oddawanego do użytkowania.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wodzisławiu Śląskim zajął stanowisko w formie pism - 6.

VII. W ramach działalności oświatowo-zdrowotnej.

PROGRAMY

1. **„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”** Celem programu jest podniesienie świadomości z zakresu profilaktyki HIV/AIDS wśród ogółu społeczeństwa.
2. **„Program Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu”** - W trakcie kontroli i wizytacji placówek przeprowadzany jest na bieżąco monitoring tytoniu.
3. **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”** - Program skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych, którego celem jest profilaktyka zażywania psychoaktywnych środków zastępczych przez młodzież szkół ponadpodstawowych.
4. **„Podstępne WZW”** – program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, jego celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.
5. **„Znamie! Znam Je?”** - celem programu jest budowanie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych, prozdrowotnych postaw, oraz upowszechniania wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry.
6. **„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”** – program profilaktyki uniwersalnej, skierowany do uczniów szkół podstawowych, jego celem jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat tzw. „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania.
7. **„Klub Zdrowego Przedszkolaka”** – celem programu jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Działania projektowe mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci z dziedziny zdrowia, wykształcenie u nich postawy prozdrowotnej, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych.
8. **„Czyste Powietrze Wokół Nas”** - Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.
9. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych.

10. **„Bieg po zdrowie”** - Celem programu edukacyjnego jest zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zapobieganie lub opóźnianie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży.
11. **„Wybierz życie pierwszy krok”** - program edukacyjny dla uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy i zakażeń HPV, jego celem jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.
12. **„Trzymaj Formę!”** - Celem programu edukacyjnego jest zwiększenie wiedzy na temat zdrowego trybu życia m.in. zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych.

AKCJE

1. **„Nowe Narkotyki- Nowe Zagrożenia”** - Celem akcji jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy.
2. **„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”/ „#UnitedInProtection” / HPV/** - podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych oraz zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).
3. **„Antybiotyki”**- Zwrócenie uwagi ogółu społeczeństwa w tym pracowników ochrony zdrowia i decydentów na rozprzestrzenianie się oporności na antybiotyki.
4. **„Bezpieczne ferie”** – Celem akcji jest stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej w zakresie bezpiecznych zachowań prozdrowotnych.
5. **„Łap Słońce z Głową”** – Celem akcji jest podniesienie świadomości i wiedzy wśród społeczeństwa na temat przedawkowania promieni ultrafioletowych oraz procesów zachodzących na skórze podczas opalania.
6. **„Nie Bądź Atrakcyjny Dla Kleszczy”/ #LekcjaKleszczoochorny** – Celem kampanii jest edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Kampania skierowana jest do: ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem: kadry pedagogicznej, dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów, seniorów oraz rolników.
7. **„Bezpieczne grzybobranie”**- Celem akcji jest edukacja z zakresu bezpiecznego grzybobrania, począwszy od odpowiedniego ubioru, repelentów oraz narzędzi. Głównym celem jest przekazanie informacji dotyczących właściwych zasad wybierania grzybów.
8. **„Lekki Tornister”** – Celem akcji jest dostarczanie dzieciom, nauczycielom oraz rodzicom wiedzy i narzędzi, dzięki, którym będą mogli dokonywać świadomego wyboru wpływającego na jakość życia oraz dbania o prawidłową sylwetkę: zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków uczniów i związanych z nim wad postawy
9. **„Wzmocnienie Nadzoru Sanitarно-Epidemiologicznego Polski”**- Celem Projektu jest wzmocnienie systemu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Polski poprzez zwiększenie kompetencji miękkich i znajomości języka ukraińskiego wśród pracowników jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przeszkolenie i zatrudnienie w organach Inspekcji na terenie całego kraju osób uciekających z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie.

10. **„#Wybierz Zdrowie”**- Celem akcji jest propagowanie aktywności ruchowej poprzez zabawę, kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych, wspomaganie rozwoju społecznego i prawidłowych interakcji z rówieśnikami.
11. **„Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”**- Kampania ma na celu przekazywanie rzetelnej wiedzy na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, która w przyszłości pomoże młodym osobom, rodzicom w racjonalnym podejmowaniu decyzji odnośnie szczepień.
12. **„EFSA”**- Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet, przez informacje na temat istoty i zasadności stosowania suplementów diety, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych.